

**Programma SGP Vijfheerenlanden
Gemeenteraadsverkiezingen 2026-2030**

Nuchter en waakzaam

Inhoud

PROGRAMMA SGP VIJFHEERENLANDEN GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN 2026-2030. 0

INLEIDING..... 3

KERNWAARDEN EN DRIJVEREN 4

Liefde tot God en elkaar..... 4

Rentmeesterschap 4

Ruimte voor verschil..... 4

HOOFDSTUK 1: BESTUUR DIENSTVERLENING EN ORGANISATIE 5

Bestuur en organisatie..... 5

Dienstverlening en communicatie..... 6

Veiligheid en hulpdiensten..... 7

Discriminatie en geweld..... 8

HOOFDSTUK 2: BEHEER VAN OPENBARE RUIMTE 9

Milieu en afval..... 9

Klimaatadaptatie..... 10

..... 10

HOOFDSTUK 3: SOCIAAL DOMEIN 11

Zorg en welzijn..... 11

Jeugdbeleid 12

Volksgezondheid..... 12

Werk, inkomen en arbeidsmarkt..... 13

HOOFDSTUK 4: RUIMTELIJKE ONTWIKKELING..... 14

Verkeer en vervoer 14

Optimale doorstroom van auto en fiets..... 14

Veiligheid..... 15

Duurzaam vervoer 15

Houtstook 16

Duurzame energie..... 16

Het opwekken van duurzame energie 18

Ruimte om te wonen..... 19

Ruimtelijke ordening 19

Wonen in Vijfheerenlanden..... 20

Netcongestie en wonen..... 21

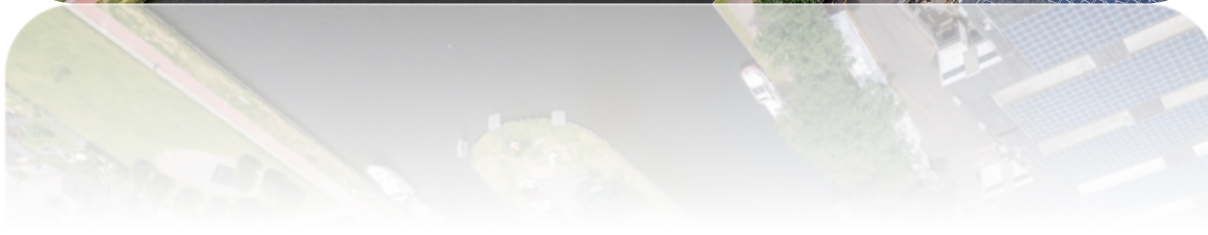
Inbreiding en uitbreiding..... 21

Huisvesting arbeidsmigranten 22

HOOFDSTUK 5: ONTPLOOIING 23

Volksgezondheid..... 23

<i>Bibliotheken.....</i>	<i>24</i>
<i>Educatie.....</i>	<i>24</i>
<i>Cultuur en erfgoed.....</i>	<i>25</i>
<i>Recreatie, toerisme en sport</i>	<i>25</i>
HOOFDSTUK 6: ECONOMIE EN FINANCIËN.....	27
<i>Lokale economie en de toekomst</i>	<i>27</i>
<i>Zorg voor ondernemers.....</i>	<i>29</i>
<i>Zorg voor agrariërs</i>	<i>29</i>
<i>.....</i>	<i>29</i>
<i>.....</i>	<i>30</i>
<i>Gezond financieel beleid.....</i>	<i>30</i>
<i>Transparantie.....</i>	<i>31</i>
<i>Financieel beleid.....</i>	<i>32</i>
<i>Subsidiebeleid</i>	<i>32</i>

Inleiding

Ook in de komende raadsperiode staat de gemeente Vijfheerenlanden voor belangrijke keuzes. Op het gebied van woningbouw, zorg, economie, bereikbaarheid en veiligheid die direct raken aan het dagelijks leven van onze inwoners. Tegelijkertijd vraagt ook het beheer van onze landelijke omgeving om zorgvuldige afwegingen, zodat ook onze boeren kunnen blijven zorgdragen voor de natuur en ons voedsel. De SGP Vijfheerenlanden wil deze uitdagingen aangaan met de slogan 'Nuchter en waakzaam'.

Als SGP staan wij voor een betrouwbare en dienstbare overheid dat zich laat leiden door de Tien Geboden. Ons handelen is gebaseerd op Gods Woord en de daaruit voortvloeiende opdracht tot rentmeesterschap en naastenliefde. Dit betekent dat wij zorgvuldig omgaan met mensen, middelen en de schepping, en oog hebben voor de lange termijn.

In dit verkiezingsprogramma hebben wij onze visie verder uitgewerkt en die hebben we gebundeld tot de volgende zes speerpunten:

1. **Onze boeren maken de natuur**
2. **Goede zorg is omzien naar elkaar**
3. **Gezonde financiën en ruimte voor ondernemers**
4. **Bouwen voor nu en later**
5. **Goede bereikbaarheid is onze prioriteit**
6. **Veiligheid zichtbaar en voelbaar**

Deze speerpunten vormen de leidraad voor onze keuzes in de komende raadsperiode 2026 – 2030.

Vijfheerenlanden bestaat zestien kernen met ieder een eigen karakter. De SGP wil dat beleid recht doet aan deze verscheidenheid en dat inwoners worden betrokken bij besluiten die hun leefomgeving raken. Wat inwoners en maatschappelijke organisaties zelf kunnen, moet niet onnodig door de overheid worden overgenomen.

Met dit programma wil de SGP Vijfheerenlanden laten zien waarvoor zij zich de komende raadsperiode wil inzetten: een rechtvaardig en betrouwbaar bestuur en werkt aan een leefbare gemeente voor huidige en toekomstige generaties, tot welzijn van onze inwoners en tot eer van God.

Kernwaarden en drijfveren

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en op de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijke geloof is betekenisvol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienaars van God die zich inzet voor het belang van de inwoners.

Liefde tot God en elkaar

Wij geloven dat God op Zijn schepping is betrokken. Hij draagt goede zorg voor haar. Hij is betrokken op ons mensen, op volkeren en op individuen. Hij is de Bron van alle goed. God regeert en geeft ons, met het oog op ons welzijn, Zijn goede en heilige geboden. Daarvan geeft Christus ons als samenvatting dat we God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Daarom staat de SGP voor politiek volgens de Bijbelse norm. Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God wil een leven dat gebaseerd is op christelijke normen en waarden zegenen. Zo'n levenswijze draagt bij aan het welzijn van de hele samenleving en daarin komt ieder mens tot zijn recht.

Het christelijk geloof is niet alleen een kwestie van innerlijke overtuiging, het biedt ook heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. Een belangrijk gegeven is dat ieder mens naar het Beeld van God is geschapen en door Hem is gewild. Daarom vindt de SGP een respectvolle omgang met elkaar heel belangrijk.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te beheren en te onderhouden. Daarom is goed rentmeesterschap van groot belang. We willen zorgvuldig omgaan met natuurlijke hulpbronnen en zorgdragen voor de schepping, zonder deze uit te putten. Tegelijk erkennen we dat we een verantwoordelijkheid dragen voor onze leefomgeving en het klimaat en dat er maatregelen nodig zijn. Bij de keuze van maatregelen willen we nuchter en zorgvuldig zijn, met oog op het werkelijke effect. Boeren spelen bij de uitvoering ervan een cruciale rol als beheerders van een groot deel van ons landschap.

Ruimte voor verschil

De SGP streeft naar een samenleving waarin iedereen, ongeacht achtergrond of beperking, welkom is en zich gewaardeerd voelt. Vanuit Bijbelse naastenliefde zien we om naar kwetsbare mensen en bieden we ondersteuning waar nodig is. Inclusie vraagt om wederzijds respect en ruimte voor verschil. De regenboog verwijst naar Gods goedheid en trouw en is daarom geen geschikt symbool voor activistisch diversiteitsbeleid. De gemeente speelt een verbindende rol, met aandacht voor toegankelijkheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Hoofdstuk 1: bestuur dienstverlening en organisatie

Het gemeentebestuur van de Vijfheerenlanden richt zich op de samenleving en beoogt het welzijn en de belangen van haar inwoners te dienen. De overheid is immers Gods dienaar, de burger ten goede. Haar gezag ontleent zij niet aan de bevolking, maar heeft zij van God gekregen. De SGP streeft naar een gemeentebestuur dat dicht bij alle inwoners staat. Dat vraagt van raadsleden, bestuurders en ambtenaren een luisterend oor en vervolgens een actieve betrokkenheid op het geheel van de samenleving.

Bestuur en organisatie

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Initiatieven van inwoners dienen serieus te worden genomen. Wat de inwoner zelf kan aanpakken, neemt de overheid niet over. De gemeente is een onderdeel van de samenleving en stelt in handelen en denken de inwoner centraal. Waarbij het bedrijfsleven ook als inwoner wordt gezien. Participatie is een manier om samenwerking met de inwoner te realiseren.

Inzetten op een vreedzame samenleving met goede onderlinge verhoudingen is een kerntaak van het gemeentebestuur. Voor het uitoefenen van haar taak is het bestuur dicht bij haar inwoners, zichtbaar, bekend en benaderbaar.

De gemeente staat niet op zichzelf: haar invloed reikt verder dan de geografische grenzen. Samenwerking tussen gemeenten kan versterkend werken, maar de SGP zal daarbij scherp bewaken dat de eigen identiteit behouden blijft. Tegelijkertijd verandert de samenleving ingrijpend. Gemeentebesturen opereren steeds vaker in een breed maatschappelijk netwerk en delen hun publieke rol met wijkraden, platforms en gebiedsregisseurs. Dit vraagt om een continue afweging tussen draagvlak en brede vertegenwoordiging. Daarnaast zet de trend van schaalvergroting door, waarbij regio's een steeds grotere rol spelen. Dit maakt een zorgvuldige positiebepaling essentieel om de zelfstandigheid van de gemeente te waarborgen.

Een goed functionerend gemeentebestuur vraagt om een integere en dienstbare ambtelijke organisatie. De SGP hecht aan een organisatie die haar taak vervult in verantwoordelijkheid tegenover God en de samenleving. Ambtenaren werken ten dienste van inwoners en ondernemers, met oog voor de menselijke maat en respect voor gezag en recht.

De gemeentelijke organisatie is betrouwbaar, zorgvuldig en transparant. De SGP staat voor een organisatie die zo klein als mogelijk en zo groot als noodzakelijk is.

Wat wil de SGP?

- Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van zijn kerntaken. Dit doet zij, voor zover mogelijk, in samenwerking met de samenleving.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en particuliere initiatieven, onder andere vanuit de dorpsraden die bijdragen aan de behartiging van deze kerntaken.
- De gemeente bewaakt haar democratische legitimiteit, ook binnen samenwerkingsverbanden zoals veiligheidsregio's en omgevingsdiensten, en behoudt daarin een actieve rol.

Dienstverlening en communicatie

De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente bereikbaar en toegankelijk is voor haar inwoners. Dit is nodig voor een goede dienstverlening voor haar inwoners. Ook in de Vijfheerenlanden ervaren veel inwoners een kloof tussen het bestuur en de burger. De SGP vindt het erg belangrijk dat deze kloof wordt overbrugd. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving. Tegelijk zien we dat inwoners steeds vaker hun onvrede uiten over besluiten van de lokale overheid. Soms op een respectvolle manier, maar helaas steeds vaker via persoonlijke bedreigingen richting politici. Deze ontwikkeling ondermijnt het gezag en de effectiviteit van de overheid.

Het is van groot belang dat bestuurders transparant, helder en proactief zijn en verder laagdrempelig en eerlijk communiceren. Dit niet alleen door te luisteren, maar ook door belangen zorgvuldig af te wegen en doordachte keuzes te maken. Vervolgens is het van belang dat deze keuzes duidelijk gecommuniceerd, uitgewerkt en opgevolgd worden. Dit werkt mee aan wederzijds begrip en vertrouwen.

Wat wil de SGP?

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en neemt gevoelens, argumenten en zorgen van haar inwoners serieus.
- Het gemeentebestuur zet zich maximaal in voor het algemeen belang van haar inwoners op een transparante, duidelijke en begrijpelijke wijze.
- Het gemeentebestuur zegt wat ze doet en doet wat ze zegt.
- Het gemeentebestuur zorgt dat hun interne communicatie klopt en op elkaar is afgestemd
- Het gemeentebestuur werkt op een dergelijke wijze samen dat er te allen tijde een win-win situatie ontstaat voor beide partijen

Veiligheid en hulpdiensten

Het welzijn van de inwoners hangt nauw samen met een veilige leefomgeving: een taak waar het gemeentebestuur primair verantwoordelijk voor is. Het realiseren en bewaken van een veilig gevoel heeft veel verschillende aspecten: van aanrijtijd van hulpdiensten tot voorkomen van lokale overlast en van digitale weerbaarheid tot effectieve aanpak van crises.

De SGP vindt dat preventie en handhaving onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Preventieve maatregelen helpen problemen voorkomen, terwijl handhaving zorgt voor een veilige en rechtvaardige samenleving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar beleid en communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners worden niet getolereerd.

De veiligheid hangt voor een groot gedeelte ook af van onze toezichthouders op die veiligheid, de politie en Boa's. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Daardoor nemen de lokale mogelijkheden toe. Het is noodzakelijk om met alle partners samen te werken. De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Wat wil de SGP?

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten worden actief gestimuleerd en ondersteund.
- Kinderen krijgen op basisscholen voorlichting over sociale veiligheid om een goede basis te leggen voor respectvol gedrag.
- Er is speciale aandacht voor jongeren en gezinnen met complexe problemen, met zorg op maat om escalaties te voorkomen.
- De gemeente zet zich in voor één wijkagent per 5.000 inwoners.
- Iedere wijkagent is eenvoudig benaderbaar binnen zijn wijk of dorp.
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe.
- De aanrijtijden van hulpdiensten worden jaarlijks in de gemeenteraad besproken.
- De gemeente zorgt voor goede begeleiding en ondersteuning van boa's, met oog voor hun veiligheid en de handhaving van openbare orde.
- Boa's hebben veel lokale kennis en daardoor een sterke informatiepositie.
- Brandweerposten moeten gehandhaafd blijven.

Discriminatie en geweld

Ieder leven is intrinsiek waardevol. Daarom wijst de SGP geweld en discriminatie in elke vorm af. We hebben oog voor kwetsbare groepen en ondersteunen initiatieven die hun veiligheid vergroten. Daarbij verdient de aanpak van antisemitisme extra aandacht.

Wat wil de SGP?

- De gemeente heeft een meldpunt discriminatie en geweldsincidenten waar inwoners melding kunnen maken van onveilige situaties.
- We hebben oog voor kwetsbare groepen en ondersteunen initiatieven die hun veiligheid vergroten.
- Overlast in de woonomgeving door burens of verwarde personen is in toenemende mate een probleem en kan snel escaleren. De gemeente moet passende acties uitzetten door bijvoorbeeld tijdig buurtbemiddeling aan te bieden.

Hoofdstuk 2: Beheer van openbare ruimte

Een groene en prettige leefomgeving bevordert de kwaliteit van leven. Het beheer van water, verhardingen, verlichting, groen en speelvoorzieningen moet integraal en toekomstbestendig worden uitgevoerd.

Wat wil de SGP?

- De gemeente betreft inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.
- Openbare verlichting wordt duurzamer en lichtvervuiling wordt tegengegaan, met extra aandacht voor 'licht-hotspots' op bedrijventerreinen.
- Waardevolle natuur zoals bos, grienden en houtwallen wordt behouden.
- De gemeente voert een specifiek bomenbeleid met aandacht voor bestaande bomen, onderhoud en nieuwe aanplant.
- De gemeente bestrijdt hondenpoepoverlast door regelmatig hondentoiletten te reinigen en voldoende afvalbakken te plaatsen.
- De gemeente voert voorlichtingscampagnes om hondenbezitters bewust te maken van hun verantwoordelijkheid voor een schone openbare ruimte.
- Speelterreinen worden goed verspreid, zodat elk kind op loopafstand van het huis veilig kan spelen.
- Uit respect voor onze overleden inwoners moeten de begraafplaatsen er verzorgd uitzien.
- De staat van onze openbare ruimte en bermen mogen niet in een staat verkeren die overlast of onveiligheid oplevert voor onze inwoners.

Milieu en afval

Het verminderen van afval en het verbeteren van afvalscheiding staan centraal. De vervuiler betaalt, maar afvalinzameling moet kosteneffectief en toegankelijk blijven. We kijken als gemeente anders naar afval, omdat hergebruik van materialen in veel gevallen mogelijk is. Als gemeente gaan we hier actief mee aan het werk.

Wat wil de SGP?

- Afvalscheiding wordt verbeterd om het milieurendement te verhogen.
- De kosten van afvalinzameling blijven aanvaardbaar voor inwoners.
- Afvalscheiding moet zo veel mogelijk worden gestimuleerd door het omgekeerd inzamelen (VANG-Van Afval Naar Grondstof).
- Afval brengstations Leerdam en Vianen blijven behouden en moeten gratis toegankelijk zijn voor particulieren.
- Afvalverwerking dient kostendekkend te zijn en gaat daarbij uit van het solidariteitsbeginsel.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt circulaire initiatieven die het mogelijk maken afval weer als grondstof te gebruiken.
- Oud papier inzameling door verenigingen, kerken en stichtingen moet de gemeente Vijfheerenlanden blijven stimuleren.
- De gemeente zet zich in voor de omvorming van de milieustraat tot een ambachtscentrum, waar hergebruik en reparatie worden gestimuleerd en inwoners materialen kunnen aanbieden of ophalen voor hergebruik.

Klimaatadaptatie

Naast vele andere partijen heeft de gemeente een belangrijke taak in klimaatadaptief handelen. Het gaat dan met name om thema's als wateroverlast, droogte, hitte en risico op overstromingen. Voorbeelden van klimaat- of ruimtelijk adaptief handelen zijn, onder andere het aanleggen van speelpleinen in stedelijke gebieden die ook dienen als wateropvang, het creëren van wadi's, deelname aan Operatie Steenbreek (het ontstenen en vergroenen van de buitenruimte), het realiseren van groene parkeerplaatsen en het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

Wat wil de SGP?

- De gemeente werkt bij de herinrichting van buitenruimte en woongebieden aan beperking van wateroverlast, droogte en hitte.
- De gemeente biedt ruimte voor een toekomstbestendige landbouw.
- De gemeente werkt aan bewustwording en kennis over en neemt het voortouw in klimaatadaptief handelen, bijvoorbeeld door speelpleinen in stedelijke gebieden aan te leggen die ook als wateropvang fungeren, wadi's te creëren, groene parkeerplaatsen te realiseren en natuurvriendelijke oevers aan te leggen.
- De gemeente bevordert het plaatsen van een regenton door particulieren. Dit vermindert het gebruik van leidingwater en kan bijdragen aan het voorkomen van overbelasting van het rioolstelsel bij hevige regenbuien.

Hoofdstuk 3: Sociaal domein

De SGP komt op voor de zwakkeren in de samenleving. Wij zien om naar mensen in kwetsbare omstandigheden. Zij krijgen vanuit Bijbelse naastenliefde zorg en ondersteuning. Kerken, scholen en andere maatschappelijke instellingen betrekken we intensief bij het gemeentelijke beleid in het sociaal domein. Een stabiel gezin is de hoeksteen voor de samenleving. De overheid moet het gezin daarom koesteren en beschermen

Zorg en welzijn

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt veel verantwoordelijkheid neer bij de burgers. De zorg is bedoeld voor (kwetsbare) medeburgers en hun leefomgeving. Daarbij biedt de gemeente ondersteuning, begeleiding en verzorging aan huis. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. De SGP pleit voor een ruimhartig beleid binnen de financiële kaders. Er moeten voorwaarden worden gesteld, zodat de burger zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en solidair is met mensen met een handicap, psychische klachten en/of een langdurige zorgbehoefte.

Wat wil de SGP:

- Het sociaal domein wordt ingericht met de focus op preventie.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn in het sociaal domein. Voorbeelden daarvan zijn de Voedselbank, stichting Present, stichting Maatje Vijfheerenlanden, de Nederlandse Patiënten Vereniging, het Leger des Heils, Vluchtelingenwerk en al het (diaconaal) werk vanuit de kerken.
- De SGP is voor keuzevrijheid in de zorg.
- De SGP is voor een 0-optie beleid wat betreft coffee- en seksshops.
- De sociale wijkteams zijn laagdrempelig en toegankelijk. Ze staan dicht bij de burger en kunnen direct ondersteuning en hulp bieden.
- Ouderen moeten zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.
- De SGP ondersteunt (uitbreiding van) hospicezorg.

Jeugdbeleid

De SGP hecht aan de verantwoordelijkheid van ouders voor de opvoeding en het opgroeien van hun kinderen.

Gezinnen staan onder grote druk, zoals blijkt uit het afgenomen welbevinden van jongeren en de sterk gestegen vraag naar jeugdhulp. De SGP maakt zich hierover grote zorgen. De kosten van de jeugdzorg rijzen hierdoor de pan uit. Dit vraagt om een kritische inzet van gemeentelijke budgetten, met focus op preventie en passende zorg.

Wat wil de SGP:

- We hechten aan de lokale toegang tot jeugdhulp via het sociaal team.
- De gemeente werkt aan een goed contact met pleegouders en gezinshuisouders en steunt hen in het belangrijke werk dat ze doen.
- De gemeente stimuleert via haar ruimtelijk ordeningsbeleid de start van gezinshuizen en het opnemen van kinderen in pleeggezinnen.
- We moeten zorgen voor preventieve voorlichting op gebied van verslaving en het omgaan met de eigen financiën. De SGP zet zich graag in bij (regionale) aanpak om alcohol en drugsgebruik terug te dringen.
- De gemeente zet in op preventie van (v)chtscheidingen, bijvoorbeeld door relatietherapie voor ouders ter beschikking te stellen.

Volksgezondheid

Rentmeesterschap staat centraal in het denken en handelen van de SGP. Het is onze verantwoordelijkheid om goed om te gaan met de schepping en te zorgen voor de volksgezondheid. Een duurzame samenleving waarin we onze kinderen en kleinkinderen niet belasten met de negatieve erfenis van deze tijd is essentieel. Milieuregels worden bij voorkeur op nationaal of internationaal niveau vastgesteld, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het lokaal waarmaken van deze afspraken.

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg voor de overheid. Het is voor ons bruto nationaal geluk belangrijk dat welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn. De gemeentelijke overheid kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Wat wil de SGP?

- De gemeente stelt een gezondheidsplan op met concrete doelen voor beweging en het stimuleren van een gezonde levensstijl.
- Scholen krijgen ondersteuning bij voorlichting over bewegen, gezonde voeding en het voorkomen van verslavingen.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Zowel betaald als onbetaald werk draagt bij aan de samenleving. De SGP erkent de grote waarde van vrijwilligerswerk en mantelzorg en beschouwt deze niet als minder belangrijk dan betaalde arbeid. Iedereen is verantwoordelijk voor verwerving van een eigen inkomen, maar de gemeente biedt steun aan degenen die dat niet zelf kunnen. Het socialezekerheidsstelsel is bedoeld als tijdelijk vangnet voor wie dat nodig heeft, niet als een structurele voorziening voor wie kan werken maar ervoor kiest dat niet te doen.

Wat wil de SGP:

- De gemeente voert een barmhartig minimabeleid. Actieve armoedebestrijding, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, ruimhartige verlening van bijzondere bijstand en ziektekostenverzekering voor minima behoren tot de mogelijkheden.
- De gemeente werkt nauw samen met werkgevers (gemeente/regio), Avres, onderwijs en andere maatschappelijke instellingen.
- Van burgers die een uitkering ontvangen, mag een 'tegenprestatie' verwacht worden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk of een werkervaringsplek.
- De gemeente pakt jeugdwerkloosheid actief aan, in samenwerking met het bedrijfsleven.
- Wat vluchtelingen of asielzoekers betreft, is voor de SGP gastvrijheid van belang. Beheersing van onze taal is noodzakelijk om aan onze maatschappij te kunnen deelnemen. De SGP stimuleert de deelname aan maatschappelijke

Hoofdstuk 4: Ruimtelijke ontwikkeling

Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer blijven belangrijke aandachtspunten. Het toenemende aantal auto's vraagt om slimme en toekomstbestendige oplossingen. De SGP wil doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten woonkernen houden om leefbaarheid en veiligheid te waarborgen. Openbaar vervoer speelt een belangrijke rol en moet efficiënt en toegankelijk worden ingezet. Daarnaast verdient fietsverkeer prioriteit met veilige en goed onderhouden fietspaden én maatregelen om fietsen aantrekkelijker te maken, zoals voldoende stallingen en goede aansluitingen op OV-knooppunten. De SGP zet zich in voor een evenwichtige aanpak, waarbij verduurzaming van het vervoer hand in hand gaat met praktische oplossingen voor inwoners.

Optimale doorstroom van auto en fiets

Om de bereikbaarheid te vergroten pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten en rondwegen met spoed aan. Het sluipverkeer wordt verder aangepakt door middel van de camera controles uit te breiden.

Wat wil de SGP?

- Rondwegen zijn nodig om woonkernen te ontlasten, verkeersveiligheid te vergroten en doorstroming te vergroten. De SGP wil dat ook de provincie hierin verantwoordelijkheid in neemt en dat de gemeente haar daarop aanspreekt. Met name voor de kernen Leerdam, Lexmond en Nieuwland.
- Het effectieve aanpak sluipverkeer uitbreiden naar heel de gemeente.
- De SGP streeft naar een goede ontsluiting van woonwijken.
- De gemeente moedigt inwoners aan om te fietsen door snelfietsroutes aan te leggen en ontbrekende schakels in het fietspadennetwerk te vullen. De gemeente gaat proactief lobbyen bij provincie en Rijkswaterstaat voor snelfiets routes. De schoolfietsroutes krijgen speciale aandacht.
- Bereikbaarheid van de kernen voor elke doelgroep is belangrijk voor de leefbaarheid.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP heel belangrijk, want ieder leven telt. De inzet is altijd om de verkeersstromen zo te geleiden dat iedereen op een zo veilig mogelijke manier kan deelnemen aan het verkeer. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht.

Wat wil de SGP?

- We willen veilige fiets- en wandelroutes van en naar de scholen en andere belangrijke centra in de gemeente.
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen.
- Doorgaande wegen blijven in principe 50 km/h, tenzij verkeersveiligheid anders vereist. In woonwijken geldt een maximumsnelheid van 30 km/h. Deze wegen moeten dan ook qua inrichting voldoen aan de richtlijnen voor een veilige 30 km/h-weg.
- Kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers, krijgen voorrang bij de inrichting van wegen en kruispunten om hun veiligheid zoveel als mogelijk te waarborgen.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede OV-mogelijkheden noodzakelijk.

Wat wil de SGP?:

- We streven naar snelle en betrouwbare OV-verbindingen naar alle dorpskernen, waarbij woonwijken en bedrijventerreinen optimaal bereikbaar zijn.
- Er komen (voldoende/meer) oplaadpunten voor elektrische fietsen in het centrum.
- We willen voldoende (beveiligde) fietsenstallingen.
- De gemeente werkt samen met bedrijven en werknemers om duurzaam vervoer naar werklocaties te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door plannen voor elektrische fietsen en scooters, door collectief vervoer en door 'smart mobility'.

Houtstook

Houtstook is een eeuwenoude manier van verwarmen en een hernieuwbare energiebron. Tegelijkertijd kan houtstook bijdragen aan luchtvervuiling en daarmee gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Een volledig verbod is niet realistisch, maar het is wel noodzakelijk om maatregelen te treffen die overlast beperken en verantwoord stookgedrag bevorderen.

Wat wil de SGP?

- Ondersteunen van voorlichting en bewustwording over verantwoord stoken, onder andere door samen te werken met relevante vakorganisaties en de brandweer.
- Actief verwijzen naar betrouwbare informatiebronnen over weersomstandigheden en luchtkwaliteit, zonder dit te koppelen aan sturend of ontmoedigend beleid.

Duurzame energie

De energietransitie vraagt om actieve betrokkenheid van de gemeente. Energiebesparing heeft prioriteit, gevolgd door het verantwoord en duurzaam opwekken van energie. Het is belangrijk om inwoners en bedrijven te betrekken en draagvlak te creëren voor initiatieven, terwijl de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft. De capaciteit op het energienet is beperkt als gevolg van vergaande elektrificatie, onder andere in woningbouw en mobiliteit. Dit noemen we netcongestie. Dit is een probleem waar we de komende jaren mee te maken hebben. In geval van woningbouw, maar ook bij het verder verduurzamen van woningen en plaatsen van zonnepanelen. Het geleverd krijgen van energie is daarmee niet meer vanzelfsprekend.

Een betrouwbaar en toekomstbestendig energienet is cruciaal voor de leefbaarheid van onze gemeente en de verduurzaming van de samenleving.

Dit vraagt van de gemeente een creatieve benadering van alternatieven voor het energienet, zowel binnen als buiten het bestaande systeem.

Wat wil de SGP?

- De gemeente verduurzaamt gemeentelijke gebouwen en geeft hiermee het goede voorbeeld.
- Energiebesparing staat voorop. Initiatieven die energieverbruik verminderen, krijgen prioriteit boven het duurzaam opwekken van energie.
- De gemeente dringt aan op voldoende middelen vanuit het Rijk als landelijke energieambities bij gemeenten worden neergelegd.
- In het gemeentelijk beleid is aandacht voor zowel warmte als koeling. Nieuwbouw wordt groen en energiezuinig ingericht.
- De gemeente werkt nauw samen met woningcorporaties om de sociale huursector te verduurzamen.
- Draagvlak voor zonne- en windparken is essentieel. De gemeente betreft inwoners actief bij plannen en zorgt voor heldere communicatie.
- Elke gemeente ontwikkelt visie en beleid om draagvlak voor duurzaamheidsinitiatieven lokaal en regionaal te vergroten. Hierbij zetten we in op betrokkenheid van lokale energiecoöperaties.
- Bedrijven worden gestimuleerd en gefaciliteerd om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.
- De gemeente werkt actief mee aan initiatieven die netcongestie tegengaan, zoals het creëren van energiehubs.
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw
- De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde.
- De gemeente ondersteunt energiecorporaties van inwoners.
- De SGP zet zich in voor extra lantarenpalen op donkere wegen zodat weggebruikers zich daardoor veiliger voelen

Het opwekken van duurzame energie

De gemeente is geen initiatiefnemer voor het opwekken van duurzame energie. Dit initiatief ligt bij bedrijven, coöperaties en particulieren. De rol van de gemeente is het faciliteren van projecten die passen in de omgeving en kunnen rekenen op voldoende draagvlak. Het streven is dat de opbrengsten van energieprojecten lokaal blijven met minimaal 50%.

Wat wil de SGP?

- De gemeente biedt ruimte aan innovatieve vormen van energieopwekking, zoals waterstoftoepassingen en thorium (kernenergie).
- Een windmolen heeft een grote ruimtelijke impact en brengt problemen met zich mee als slagschaduw, zicht- en geluidshinder. Daarom gaat de SGP voor andere vormen van energieopwekking en hoeven er van ons geen extra windmolens bij te komen in Vijfheerenlanden.
- Als er toch initiatieven zijn voor windenergie wordt dit alleen overwogen op locaties met minimale hinder, zoals langs snelwegen en bedrijventerreinen. Draagvlak, geluidsnormen en compensatie voor omwonenden zijn daarbij voorwaarden. Bij de plaatsing van windmolens wordt de impact op de volksgezondheid nadrukkelijk meegewogen. De gemeente baseert zich hierbij op kennis over gezondheidseffecten, waaronder de problematiek van laagfrequent geluid. Volksgezondheid is leidend, wat betekent dat er duidelijke afstandsnormen worden gehanteerd om hinder en gezondheidsrisico's voor omwonenden te minimaliseren.
- De SGP verwelkomt initiatieven van agrariërs die kleine windmolens bij hun boerderijen plaatsen, als manier om lokaal duurzame energie op te wekken en bij te dragen aan hun eigen energievoorziening.
- Zonne-energie op daken heeft prioriteit boven zonnevelden. Voor zonnevelden blijft de gemeente bij haar vastgestelde kaders: tijdelijkheid, dubbel grondgebruik en voorrang voor niet-agrarische locaties. Er komen geen zonnepanelenvelden op voor voedselproductie geschikte locaties.
- Netbeheerders geven inzicht in de capaciteiten en beperkingen van het energienet, zodat beleid hierop kan worden afgestemd en inwoners goed geïnformeerd zijn.
- De gemeente werkt actief mee aan initiatieven die netcongestie tegengaan, zoals het creëren van energiehubs.

Ruimte om te wonen

Wonen en werken zijn belangrijke thema's voor de gemeente. Een evenwichtig woningaanbod maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners. De SGP zet zich in voor een goede balans tussen huur- en koopwoningen, met aandacht voor verschillende prijklassen en doelgroepen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen zijn Bijbels rentmeesterschap en respect voor cultuurhistorie en archeologie belangrijke principes. Het behoud van open ruimte en zorgvuldig ruimtegebruik staan hierbij centraal.

Ruimtelijke ordening

De Omgevingswet biedt kansen voor lokaal beleid en legt bij initiatiefnemers de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren. De SGP streeft naar een zuinig gebruik van de ruimte, waarbij grootschalige ontwikkelingen altijd in afstemming met de regio plaatsvindt.

Wat wil de SGP?

- Welstandseisen kunnen worden versoepeld of gedeeltelijk afgeschaft, zolang cultuurhistorische aspecten behouden blijven.
- Nieuwe wijken worden goed aangesloten aan het wegennetwerk en het openbaar vervoer.
- Uitbreiding van bedrijventerreinen wordt gekoppeld aan revitalisering van bestaande terreinen.

Wonen in Vijfheerenlanden

Voor elke doelgroep moeten er passende woonmogelijkheden zijn. Afstemming met omliggende gemeenten is essentieel, aangezien demografische ontwikkelingen niet stoppen bij de gemeentegrenzen. De SGP wil aandacht voor nieuwe woonvormen, verduurzaming van bestaande woningen en (energieneutrale) nieuwbouw.

Wat wil de SGP?

- De gemeente zet zich, samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars, in voor een passend woningaanbod. Het aandeel sociale huur, goedkope koop en middenhuur wordt afgestemd op de lokale behoefte, niet op landelijke quota.
- Waar mogelijk krijgen eigen inwoners en starters voorrang bij de toewijzing van woningen. De gemeente benut haar mogelijkheden om woningbouw te sturen ten gunste van eigen inwoners, zodat zij in hun dorp of stad kunnen blijven wonen.
- De verduurzaming van bestaande koop- en huurwoningen krijgt prioriteit, zodat woningen energiezuiniger en toekomstbestendiger worden.
- De gemeente voorkomt onnodige regels die woningbouw vertragen of beletten schrappen en stimuleert actief het gebruik van rijks- en provinciale subsidies voor woningbouw en duurzame woonprojecten.
- Voor statushouders wordt tijdelijke huisvesting als optie meegenomen om de druk op reguliere woningen te verminderen.
- Ouderen die langer zelfstandig willen wonen, worden actief ondersteund met voorzieningen en passende woonoplossingen.
- De gemeente bevordert mantelzorgwoningen door procedures te versoepelen en alleen een beperkte toets op de zorgbehoefte toe te passen, in lijn met landelijke richtlijnen.
- De gemeente stimuleert de bouw van ouderenhofjes en andere gemeenschappelijke woonvormen, zodat senioren langer zelfstandig kunnen wonen in een sociale omgeving.
- Bij nieuwbouwplannen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de behoeften van ouderen, zoals levensloopbestendige woningen, goede toegankelijkheid en nabijheid van zorgvoorzieningen.
- Door krapte op woningmarkt staat SGP open voor alternatieve woonvormen, bijvoorbeeld Tiny houses en oplossingen die woningaanbod vergroten, zoals woonsplitsing.
- De gemeente zorgt in elke kern voor een dorpshuisfunctie/gemeenschapshuis.

Netcongestie en wonen

Netcongestie vormt een steeds grotere uitdaging voor woningbouw en bedrijfsontwikkeling. Het elektriciteitsnet kan de groeiende vraag naar stroom niet altijd aan, wat kan leiden tot vertragingen bij nieuwe bouwprojecten en beperkingen voor bedrijven die willen uitbreiden of verduurzamen.

De SGP wil dat de gemeente in regionaal verband samen optrekt met omliggende gemeenten en netbeheerders om de belangen van inwoners en bedrijven te behartigen. Door tijdig knelpunten te signaleren en oplossingen te stimuleren, kan de gemeente bijdragen aan een toekomstbestendige energievoorziening.

Wat wil de SGP?

- De gemeente werkt samen met regio en netbeheerders om knelpunten in de elektriciteitsvoorziening tijdig te signaleren en op te lossen.
- De gemeente faciliteert het uitbreiden en versterken van het elektriciteitsnet door ruimtelijke procedures waar mogelijk te versnellen.
- Innovatieve oplossingen zoals buurtbatterijen en slimme netwerken worden gestimuleerd om piekbelasting te verminderen en netcapaciteit efficiënter te benutten.
- De gemeente stimuleert de vorming van energiehubs, met name op bedrijventerreinen, zodat bedrijven elkaars overcapaciteit makkelijker kunnen gebruiken.

Inbreiding en uitbreiding

De SGP geeft de voorkeur aan inbreiding boven uitbreiding om op een zorgvuldige manier om te gaan met beschikbare ruimte. Tegelijk is duidelijk dat (in veel gevallen) uitbreiding noodzakelijk is om het woningtekort op te lossen. Bij uitbreiding wordt rekening gehouden met het landschap, het behoud van groen en de cultuurhistorische inrichting van het gebied. Dit vraagt om plannen die zorgvuldig balanceren tussen groei en het behoud van de unieke identiteit van de omgeving.

Wat wil de SGP?

- De gemeente geeft prioriteit aan inbreidingsprojecten, waarbij leegstaande (bedrijfs)panden en braakliggende terreinen worden benut voor nieuwe woningen of andere functies.
- Uitbreidingsplannen worden zorgvuldig ontworpen met oog voor het landschap, de natuur en de integratie van cultuurhistorische elementen en een goede ontsluiting.
- Bij vernieuwing wordt zorgvuldig omgegaan met monumenten en historisch erfgoed, zodat deze behouden blijven en goed geïntegreerd worden in nieuwe plannen.
- De gemeente richt extra aandacht op de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen die hier afhankelijk van zijn. Bij zowel inbreiding als uitbreiding worden voorzieningen zoals groen, speeltuinen en wandelpaden nadrukkelijk meegenomen om de leefbaarheid te vergroten.

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten spelen een belangrijke rol in sectoren zoals landbouw, logistiek en industrie, maar hun huisvesting voldoet vaak niet aan de norm. De SGP ziet het als een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers en gemeenten om goede huisvesting te realiseren.

Wat wil de SGP?

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat, zowel voor arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- Huisvesting voldoet minimaal aan normen van keurmerken zoals SNF of AKF.
- Verblijfsbieders hebben een exploitatievergunning om leefbaarheid en goed beheer te waarborgen.
- Een beheerder is aansprakelijk voor de huisvesting en het toezicht hierop.
- Arbeidsmigranten die op huisvestingslocaties verblijven, worden indien mogelijk geregistreerd in een gemeentelijk nachtregister.

Hoofdstuk 5: Ontplooiing

Rentmeesterschap is een centrale gedachte binnen de SGP. We willen goed omgaan met de volksgezondheid. Een duurzame samenleving, waarbij kinderen en kleinkinderen niet worden belast met de negatieve erfenis van onze generatie, is erg belangrijk. Milieuregels worden bij voorkeur (inter)lokaal gemaakt. De SGP zal gemaakte afspraken respecteren en nastreven.

Volksgezondheid

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg voor de overheid. Het is voor ons bruto nationaal geluk belangrijk dat welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn. De gemeentelijke overheid kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Wat wil de SGP:

- De volksgezondheid moet een punt van aanhoudende zorg van de overheid zijn.
- Het is voor ons belangrijk dat welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn.
- Een gemeentelijk gezondheidsplan met concrete doelstellingen voor bewegen en voor het simuleren van een gezonde levensstijl.
- Voorlichting op scholen over bewegen, gezonde voeding en gevaren van verslaving.

Bibliotheken

De SGP streeft in deze tijd van de beeldcultuur de bevordering van de leescultuur onder jong en oud na. De bibliotheek vervult hierbij een belangrijke functie: het ter beschikking stellen van kennis en informatie, het bieden van ontwikkeling en educatie, het bevorderen van lezen en het laten kennismaken met verantwoorde literatuur. De bibliotheek is een belangrijke plaats voor onderlinge ontmoeting.

Wat wil de SGP:

- De SGP wil de bestaande bibliotheken handhaven.
- De SGP streeft naar de Bibliotheek op School als een goed alternatief.

Educatie

Goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van onze inwoners en de samenleving als geheel. Het Rijk is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, maar de gemeente speelt een belangrijke rol in het scheppen van randvoorwaarden. De SGP hecht veel waarde aan betrokkenheid bij lokaal onderwijs in alle kernen, waarbij de vrijheid van onderwijs absoluut leidend blijft.

Wat wil de SGP:

- De gemeente stimuleert het contacten tussen school, onderwijsveld, het lokale bedrijfsleven (stage- en arbeidsplaatsen) en het maatschappelijk middenveld.
- De SGP streeft ernaar dat iedere kern zijn eigen school behoudt.
- De gemeente draagt zorg voor kwalitatief goede onderwijshuisvesting. Een goed binnenklimaat, veiligheid en duurzaamheid hebben prioriteit, door renovatie of nieuwbouw. De SGP pleit voor meervoudig gebruik van schoolgebouwen.
- De SGP staat ervoor dat de onderwijsgebouwen zodanig ingericht worden dat tegemoetgekomen kan worden aan een toenemende diversiteit van leerlingen als gevolg van inclusief onderwijs.
- De SGP pleit voor het bevorderen van leesgedrag en het aanpakken van laaggeletterdheid en taalachterstanden.
- De gemeente spant zich in om thuiszitten te voorkomen en te verkorten door goede samenwerking tussen onderwijs, samenwerkingsverband en jeugdhulp/zorgaanbieders.
- De gemeente faciliteert, zo dicht mogelijk bij de school, voldoende huisvesting voor bewegingsonderwijs.
- De gemeente blijft het leerlingenvervoer faciliteren bij noodzaak van speciaal onderwijs.

Cultuur en erfgoed

Cultuur en cultuuruitingen dienen tot eer van God en welzijn van de naaste te zijn. Dat betekent dat de SGP voorstander is van evenementen die voortkomen uit particulier initiatief en die horen bij het karakter van stad of dorp en die de onderlinge band versterken. Cultuuractiviteiten die op zondag plaatsvinden kunnen niet op instemming van de SGP rekenen. De SGP vindt erfgoed beeldbepalend voor de cultuur en identiteit van Vijfheerenlanden. Het behoud daarvan maakt onze gemeente aantrekkelijk voor inwoners en toeristen.

Wat wil de SGP:

- De SGP staat voor het behoud van de diverse musea, dorps- en stadsgezichten en monumenten die onze gemeente rijk is.
- Kunstuitingen in de publieke ruimte zijn voor iedereen acceptabel.
- Vijfheerenlanden stimuleert, met inachtneming van de identiteit van de school, cultuureducatie op scholen om vooral het historisch besef van de eigen omgeving te vergroten.
- De gemeente ziet samenwerking tussen cultureel-educatieve partijen als een verantwoordelijkheid voor partijen zelf en ondersteunt indien noodzakelijk.
- De SGP pleit ervoor om waardevolle historische elementen en plaatsen te behouden en zichtbaar te laten zijn. Indien mogelijk in overleg met de gemeenschap.
- Cultuurhistorische verenigingen worden ondersteund door de gemeente.

Recreatie, toerisme en sport

Mensen hebben behoefte aan ontspanning. De SGP wil daarom bijdragen aan recreatie die Bijbels verantwoord is en oog heeft voor de omgeving. Onze gemeente moet vooral goede randvoorwaarden scheppen, waarbij recreatie en natuur in balans blijven. Vijfheerenlanden moet aantrekkelijk zijn voor toerisme, vooral voor wandelen, fietsen en cultuurhistorie. Toeristische voorzieningen en activiteiten moeten passen bij het karakter van de kernen van Vijfheerenlanden. Regelmatige sportbeoefening is positief voor de gezondheid en versterkt de sociale binding van een samenleving. De gemeente heeft een taak in het stimuleren van recreatieve sportbeoefening. Er moet een gezond evenwicht zijn tussen het algemeen belang en de kosten die door de gemeente gemaakt worden om het sporten te stimuleren.

Wat wil de SGP:

- Vijfheerenlanden werkt mee aan het in stand houden van natuur- en groengebieden en landschappelijke cultuurdragers.
- Vijfheerenlanden bevordert het aanleggen van wandel- en fietsroutes met voldoende rustplaatsen.
- De recreatie- en sportvoorzieningen dienen te passen bij het karakter van Vijfheerenlanden en respecteren de zondagsrust
- Kleinschalige campings worden bevorderd, meerdaagse recreatieve arrangementen worden mogelijk gemaakt
- Sportaccommodaties zijn functioneel, sober en doelmatig en zijn beschikbaar voor recreanten en maatschappelijke instellingen.
- We zorgen dat sportaccommodaties zoveel mogelijk toegankelijk zijn voor ouderen en gehandicapten.
- Sportverenigingen dragen substantieel bij in het financieel in stand houden van sportaccommodaties.
- De SGP staat voor goede speelvoorzieningen die het buitenspelen van kinderen bevorderen.
- In onze waterrijke gemeente is het belangrijk dat kinderen leren zwemmen en dat er voldoende mogelijkheden zijn om de zwemvaardigheid op peil te houden.
- Gemeenschapshuizen zijn onmisbaar als culturele, recreatieve en vaak ook sportieve voorziening voor kern of wijk en de SGP stimuleert het behoud ervan.

Hoofdstuk 6: Economie en financiën

De SGP zet zich in voor een gezonde economie die voorziet in ons levensonderhoud en bijdraagt aan het welzijn van de samenleving. Vanuit het Bijbelse rentmeesterschap zien we de verantwoordelijkheid om economische ontwikkeling in balans te laten zijn met zorg voor de schepping. Waar mogelijk streven we naar economische groei met circulaire middelen en duurzame oplossingen.

Lokale economie en de toekomst

De gemeente stimuleert economische ontwikkeling die passen bij de lokale beroepsbevolking en maakt doordachte ruimtelijke keuzes om een goede balans te

Wat wil de SGP?

- De gemeente trekt toekomstgerichte, innovatieve bedrijven aan met werkgelegenheid die past bij de lokale beroepsbevolking. Ze maakt ruimtelijke keuzes met oog voor een goede balans tussen economie, milieu, wonen en werkgelegenheid.
- Innovatie wordt gestimuleerd door het beschikbaar stellen van fondsen en faciliteiten.
- We zorgen voor goede communicatie en samenwerking tussen de gemeente en bedrijven en ook binnen de gemeente tussen de verschillende afdelingen.
- De gemeente houdt een bedrijfscontactfunctionarissen die bedrijven helpt met al hun vragen en problemen.
- De gemeente blijft zich inzetten voor een positief vestigingsklimaat voor ondernemers, van ZZP'ers, retailers tot grote(re) bedrijven.
- Streekeconomie krijgt blijvende aandacht, zodat regionale producten en samenwerkingen verder kunnen floreren.
- Bij aanbestedingstrajecten biedt de gemeente voldoende kansen aan plaatselijke ondernemers.
- Initiatieven voor het stimuleren van een circulaire economie worden vanuit de gemeente gestimuleerd.
- De gemeente zet in op een zo efficiënt mogelijk benutten van beschikbare ruimte.
- Hoger bouwen wordt onder voorwaarden toegestaan, mits het geen afbreuk doet aan het landelijke karakter van de omgeving en zorgvuldig wordt ingepast in de ruimtelijke visie van de gemeente.

behouden tussen economie, milieu, wonen, werken en recreëren. Duurzaamheid en efficiënt ruimtegebruik staan centraal.

Het economisch leven ontwikkelt zich razendsnel en vraagt om flexibiliteit en vooruitdenken. Ondernemers zijn alert en spelen op tijd in op gewijzigde marktomstandigheden en nieuwe ontwikkelingen. Het gemeentebestuur moet daarom regelmatig contact onderhouden met het lokale bedrijfsleven om waar nodig het beleid aan te passen.

Bestaande structuren moeten gewijzigd kunnen worden. Tegelijkertijd is het belangrijk om vast te houden dat de mens geen slaaf mag worden van de economie. Nieuwe ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie, verdergaande digitalisering en de regionalisering van de economie, hebben grote invloed op de arbeidsmarkt en het bedrijfsleven. Om hier goed op in te spelen is regionaal afgestemd beleid noodzakelijk. Innovatieve bedrijven die lokaal of regionaal samenwerken spelen hierin een belangrijke rol. De gemeente moet proactief inspelen op deze ontwikkelingen en een ondersteunende rol vervullen en innovatieve lokale ondernemers stimuleren waar dat mogelijk is.

Zorg voor ondernemers

Zelfstandige ondernemers, familiebedrijven en het midden- en kleinbedrijf vormen de ruggengraat van onze lokale economie. De gemeente moet hen actief ondersteunen, faciliteren en betrekken bij besluitvorming. Dit kan door hen te voorzien van goede locaties, duidelijke regelgeving en eenvoudige procedures. Regels moeten ondernemers beschermen en reguleren maar niet belemmeren.

Wat wil de SGP?

- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen en biedt hierbij ondersteuning.
- Regels zijn eenduidig, terughoudend en gericht op bescherming. Niet op belemmering van ondernemerschap.
- In bestaande situaties levert de gemeente maatwerk richting ondernemers wanneer de regels voor nieuwe werklandschappen tot onnodige belemmeringen leiden bij bestaande werklandschappen.
- Lokale lasten worden beperkt om ondernemers financieel ademruimte te geven.
- In de gemeente wordt gewerkt aan goede bereikbaarheid met auto, fiets en OV van en parkeergelegenheid in de nabijheid van bedrijventerreinen en winkelcentra.
- Gemeente zet zich in binnen de mogelijkheden om leegstand van bedrijfs- en winkelpanden tot een minimum te beperken.
- Detailhandel wordt zoveel als mogelijk geconcentreerd in de bestaande winkelcentra, zodat zij elkaar binnen winkelcentra kunnen versterken.
- Nieuwe en bestaande bedrijven krijgen indien nodig actieve begeleiding om soepel door procedures en vergunningstrajecten te komen.

Zorg voor agrariërs

Ook boeren en tuinders verdienen gemeentelijke steun. Zij zijn onmisbaar voor onze voedselvoorziening en leveren een waardevolle bijdrage aan natuurbeheer en landschapsbehoud. De gemeente creëert ruimte voor deze bedrijven om economisch gezond te blijven en hanteert hierbij praktische en ondersteunende regelgeving.

Wat wil de SGP?

- Het behoud van het landbouwareaal noodzakelijk is voor de agrarische sector, hiermee wordt ruimte geboden voor nieuwe ontwikkelingen en verduurzaming van het bedrijf.
- Voor boeren voert de gemeente een soepel beleid, met praktische ondersteuning bij vergunningverlening en bedrijfsontwikkeling.
- Nieuwe en bestaande bedrijven krijgen indien nodig actieve begeleiding om soepel door procedures en vergunningstrajecten te komen.
- De gemeente ondersteunt, waar mogelijk, agrariërs die (deels) stoppen met hun bedrijfsactiviteiten bij het ontwikkelen van nieuwe of aanvullende economische activiteiten.
- In het bestemmingsplan buitengebied worden voor agrarische bedrijven geen aanvullende beperkingen opgelegd t.o.v. landelijk en provinciaal beleid.
- De agrarische sector is sterk in ontwikkeling en dat biedt ook kansen door o.a. verbreding van hun activiteiten te faciliteren en initiatieven daartoe binnen de vooraf gestelde kaders te steunen.
- De opgerichte werkgroep vanuit de agrarische sector voor de gebiedsgerichte aanpak moet blijven bestaan om zo gevraagd en ongevraagd de gemeente van informatie en advies te voorzien.
- Het combineren van agrarische activiteiten met het beheer van natuur- en landschapswaarden bevorderen, voor een duurzame toekomst
- Landbouwverkeer hoort vanwege de economische belangrijkheid van deze sector bij het Vijfheerenlanden-wegennet. Om bedrijven bereikbaar en dus levensvatbaar te houden, moet een goede doorstroming van het (landbouw)verkeer gewaarborgd zijn. De veiligheid van alle weggebruikers staat hierin voor op.
- Om de kennis van de agrarische sector te vergroten, blijft de gemeente samen met de sector 'De Week van Ons Eten' organiseren.

Gezond financieel beleid

De gemeente voert een verantwoord financieel beleid en zorgt ervoor dat inkomsten en uitgaven in balans blijven. Dit waarborgt een stabiele reservepositie en voorkomt onverwacht stijgende lasten voor inwoners. De SGP zet zich in voor een solide financiële basis, waarbij uitgaven zorgvuldig worden afgewogen en doelmatig worden besteed.

Hoewel de gemeente steeds meer taken van het Rijk krijgt toebedeeld blijven de bijbehorende financiële middelen vaak achter. Dit vraagt om scherpe prioritering en een efficiënte inzet van middelen, zodat essentiële voorzieningen gewaarborgd blijven zonder de lokale lasten onnodig te verhogen. De SGP pleit voor een eerlijke verdeling van middelen vanuit het Rijk en zet zich in voor financiële transparantie en verantwoord bestedingsbeleid.

Transparantie

In de jaarlijkse begroting worden alle plannen financieel helder inzichtelijk gemaakt. Daarbij worden de keuzes gemaakt voor de daadwerkelijke besteding van het belastinggeld van de burger. Ook in financiële zin behoort een gemeente ervoor te zorgen de zaak op orde te hebben. Dat betekent: duidelijk inzicht en een solide begroting.

Eventuele kortingen op het gemeentefonds, budgettaire consequenties met betrekking tot de decentralisaties, als ook andere eventuele tegenvallers vragen om een expliciete keuze. Daarbij dient eerst te worden gekeken naar de beïnvloedbare kosten en daarna naar de inkomsten van de gemeente. Dit om de lasten voor de inwoners en ondernemers zo laag mogelijk te houden.

Wat wil de SGP?

- De gemeente publiceert jaarlijks een overzicht van de financiële situatie, zodat inwoners inzicht krijgen in de beschikbare middelen.
- Alle bestedingen worden duidelijk verantwoord, met een overzicht van waar en hoe het geld wordt besteed.
- De risicoparagraaf wordt altijd meegenomen in de begroting, zodat mogelijke financiële risico's inzichtelijk zijn voor alle betrokkenen.
- Actieve sturing op beleid en geld door een goed onderbouwde begroting.
- Transparantie van het door de gemeente gevoerde (financiële) beleid is belangrijk. Het college dient zich te verantwoorden over de gerealiseerde maatschappelijke effecten en daarvoor ingezette middelen.
- Heldere afspraken over beleidsmatige wijzigingen én de financiële consequenties daarvan.
- Beheerplannen die inzicht geven in onderhoudskosten en om alle kapitaalgoederen op het vastgestelde kwaliteitsniveau te houden.
- Kritisch (lopende en nieuwe) uitgaven beoordelen, evalueren en ook anticiperen op rente-ontwikkelingen.
- Gezonde positie in het gemeentelijk grondbedrijf.

Financieel beleid

De SGP streeft naar een heldere, overzichtelijke en degelijke begroting.

Wat wil de SGP?

- De gemeente heeft een structureel sluitende begroting: tegenover structurele uitgaven horen structurele inkomsten te staan.
- Lenen kost geld. Verder aflossen van leningen is blijvend noodzakelijk.
- Bij belastingverhoging wil de SGP terughoudendheid betrachten.
- Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing etc. zijn kostendekkend.
- De hoogte van de begraafrechten dienen zodanig te zijn dat het voor iedereen mogelijk is zich te laten begraven.
- Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen voor inwoners die van een laag inkomen moeten rondkomen.
- Alleen aanvaardbare buffers opbouwen voor risico's (niet 'oppotten', wel in lijn met risico's).

Subsidiebeleid

Subsidiëren van organisaties, verenigingen of instellingen beoogt doelstellingen van publiek belang te ondersteunen. Te allen tijde dienen subsidies een aanvullend karakter te hebben.

Wat wil de SGP?

- De SGP wil verantwoord omgaan met subsidies. Hierbij zal zeker ook gekeken worden naar de mate van zelfwerkzaamheid.
- Subsidies aan kunst, cultuur, jeugd- en jongerenwerk en het verenigingsleven zullen beoordeeld worden op basis van de toegevoegde waarde die ze hebben.
- Subsidies hebben in principe een aanvullend karakter en zijn niet strijdig met christelijke waarden en normen.
- Subsidies beogen doelstellingen van publiek belang te ondersteunen en dienen zo nodig bij te dragen in de primaire levensbehoeften van burgers.